1870. II. évfolyam. 153. szám. Kedd, augusztus 9.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt. Félévre 5 frt.

Három hóra 2 frt 50 kr.

Egyes szám 10 kr.

☞ Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők. ☜

Hirdetési dij:

5 hasábos petit sorért 5 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora 15 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.

Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Belügyeink.

⊙) Midőn fegyverzörej zavarja meg a békés munkálkodást, igen természetes, hogy a munkakedv sok tekintetben lehangoltatik s részint a félelem és ingadozás, részint a külügyek iránti érdekeltség bizonyos tespedést idéznek elő a belügyekben.

E tespedés, helyesebben szünetelés oly nemzeteknél még érthető s inkább elnézhető, melyek a háboru közvetlenebb nyomása alatt, a lét és nem lét kérdése felett kénytelenek tanakodni, mert annyi bizonyos, hogy az ország épségét, biztosságát, a nemzet jólétét legközvetlenebbül érdeklő kérdések megoldása első sorban áll a belügyi reformok felett, melyeknek bizonyos időszakról elodázása miatt a nemzeti lét nem fenyegettetik.

Azonban oly nemzeteknek, melyek, bár a háboru iszonyaitól óvakodni kénytelenek levén, az önvédelmi intézkedéseket megtenni kötelesek, de közvetlenül nem fenyegetvék a háboru dulásai által, egyátalában nem szabad a belügyek körüli teendőkre nézve annyira elernyedni, hogy a háboru félelme miatt a belügyek, a reformkérdések rendes folyama egészen háttérbe szorittassék.

A nemzetek örök életre hivatvák, s időszerü események által nem engedhetik magokat kivettetni rendes sodrukból.

Belső élet nélkül a külső ember is megszünik létezni.

Igy van ez a nemzetekkel is.

Amely nemzet, vagy folyvást csak a kard-ki-kard politikának rabja: vagy, midőn ágyuk beszéde váltja föl az okosság szavait, csupán csak a külsőségek körüli teendőkre szoritja cselekvési körét: az bizonyosan, elfeledve a szellemi, az erkölcsi, a belső emberhez kötött kötelességeket, melyek alól egész nemzetek sem vonhatják ki magokat, — a hanyatlás, az elgyengülés feloszlási veszélyes mozzanata alatt áll.

S ha nem találkoznak a nemzet fiai közöl idejében, kik a tespedés, a külsőségekkel tulságosan foglalkozás e veszélyes irányától elvonják a nemzetet: vagy évtizedek alatt is alig pótolható hanyatlás, visszaesés fog bekövetkezni, vagy a nemzetnek a mivelődés, a szelidebb nemzeti boldogság iránti fogékonysága tétetik koczkára.

A kormányoknak sohasem szabad elfeledniök, hogy a kormányzataik alatti nemzetek tagjai, test- és lélekből álló emberek.

S amint az anyagi jólét és biztosság tekintetében mindent elkövetni kötelesek, ugy másfelől a szellemi előhaladás, a reformok terén sem szabad elernyedni engedni tevékenységöket. . . .

Igaz, hogy a fegyverzörej közt elhallgatnak a tudományok: de Magyarország, hála istennek, még a béke áldásait élvezi határai közben; s ha a kormánynak a béke biztositására vonatkozó intézkedéseit nemcsak helyeseljük, söt sürgetjük is, egyuttal nem véljük kormányunkat fölöldozottnak azon kötelesség alól, hogy tevékenységét a nemzet egész életére kiterjeszsze: és ne nézze kézösszedugva, a viszálkodó felek tusáit, ne hallgassa csupán az ágyuk beszédét, hanem hallgassa meg saját lelkiismeretét is, mely bizonyosan azt sugja, hogy addig is, mig más nemzetek egymással versengenek, folytatni kell Magyarországnak szerves életét, nemcsak kül, hanem belirányban is.

Mig a kormány által is fölkarolni látszott honvédügy körül a honvédelmi ministerium fejti ki tevékenységét: mig az országgyülés szünetelése alatt az országos bizottmányok, különösen a bankügy körül, valószinüleg végzendik teendőiket; — másfelől van ideje a pénzügyministernek, hogy a már anynyira előkészitett adóreformra nézve készitsen czélszerü, ugy az ország érdekeinek, mint az egyesek jólétének megfelelő javaslatokat, hogy valahára meneküljünk már a Bach-Schmerlingkorszak szörnyszülötteitől e tekintetben is.

Ugyancsak a pénzügyminister előkészitheti már valahára azon kimutatást, mely Magyarországnak Ausztria elleni követelései kölcsönös elszámolására vonatkozik; hogy a nemzet valahára láthassa, mit tettek követelésbe a kormány tagjai, s mit mulasztottak el?

A belügyminister tanácskozhatik, hogy a keresztülhajtott törvényhatósági törvényt, mely nem mondható népszerünek, átalában tanácsos-e életbeléptetni?; vagy lehet-e végrehajtani azt, mielőtt az első folyamodásu biróságok szervezése keresztülvitetnék, — mire még igen sok idő kell.

Az igazságügyminister szakértekezleteket tarthat afelől, hogy vajon czélszerü-e az irásos és szóbeli eljárásnak oly iszonyu összezavarása által, mint azt a törv. rendtartásban látjuk, az igazságszolgáltatás érdekeit továbbra is veszélyeztetni?; nem kellene-e azonnal behozni a valódi szóbeliséget?

A büntetőtörvénykönyv előterjesztése is megkivánná már a sürgős intézkedéseket. . . .

Szóval, mindegyik ministerium kebelében szeretnénk látni az országgyülési szünet és az idegen háboru alatt is bizonyos eleven tevékenységet, életszerves, belfejlődéssel egybekötött cselekvést, nemes mozgalmakat, melyek a kormánynak kötelessége iránti érdekeltsége, lelkiismeretessége és hivatása felfogásáról tanuskodjanak. —

Ily életrevaló mozgalmakat még nem tapasztalunk belügyeink körül a kormány körében.

Pedig nincs veszteni valója a magyar nemzetnek, melytől annyi drága időt elraboltak a zsarnokság poroszlói. . . .

Reméljük, hogy a kormány megmutatja rövid időn, hogy tenni akar, hogy tenni tud.

Higye meg, hogy igy, politikájának különben ellenei is becsülni, — ellenkezőleg saját hivei is kárhoztatni fogják!

= **Zágráb**, aug. 8. Éjjeli zavargások történnek itt, s a rendőrség és a polgárság közt komoly összeütközések. Több befogatás történt.

— **A bécsi hadügyministerium köréből**. A hadügyministeriumban folyvást a legnagyobb tevékenységet fejtik ki, hogy a hadseregmozgósitás előkészületeivel, f. hó közepéig készen legyenek. Ide vonatkoznak pedig a többi közt azon rendszabályok is, melyek a hadügyministerium részéről minden fő- és katonai parancsnoksághoz, bepecsételt levelekben küldettek szét, azon meghagyással, hogy azokat csak egy különös távsürgöny vétele után bontsák fel. — Ezen levelek kétségkivül a mozgósitás elrendelését és a vonulási rendeleteket tartalmazzák, az illető főparancsnokságok területén elhelyezett csapatokra vonatkozólag. A gyalogságnál, mint a „Tagesp.“ értesül, csak öt zászlóalj kiegészitésére és hadilábra való állitására szoritkoznak s a hatodik zászlóaljnak akczióba léptetését lehetőleg halasztani akarják. A nélkül, hogy a szabadságoltak fegyver alá szólitása különösen elrendeltetnék, — már tizenkét nap alatt az összes gyalogság és az összes vadászcsapatok majd teljes hadiállapotban lesznek; — mert a hadügyministerium rendelete, miszerint a tartalék három évi osztálya augusztus közepén fegyver alatt gyakoroltassék azt czélozza, hogy 120,000 ember kéznél legyen, mely haderő minden pillanatban használható legyen. A lovasság tudvalevőleg oly magas békelétszámmal bir, hogy igen kevésbe kerül teljes hadilétszámra emelni. A tüzérség, melynek fölszerelése legtöbb időt vesz igénybe, már is kezdi kikapni anyagszereit az illető tüzérségi parancsnokságoktól s minden ezred 300 lovat kap, a bécsi, pesti és lembergi lóujonczozási bizottságoktól, melyek már is több ezer lovat szereztek be, s müködésöket mindig tovább folytatják. — Bécsben a városi tanács parancsot vett, hogy a tartalékosok 20 napi gyakorlatra állitassanak be. — Hire járt, hogy a lovassági, tüzérségi és egészségi csapatok szabadságoltjai behivatnak.

= **Bécs**, aug. 8. Az osztrák-magyar monarchia magatartása az események viharos bekövetkeztével is változatlan fog maradni. Mindkét kormány el van határozva, hogy a semlegességet a kinyilatkoztatt módon fentartja.

(Központi telekkönyvezés) az 1868. I. t. cz. életbeléptetése előtt már fennállott vasuti és csatorna vállalatok központi telekkönyvezése tárgyában, az igazságügyministerium a közlekedési ministeriummal egyetértőleg egy pótrendeletet bocsátand ki, mely tekintettel arra, hogy még valamennyi régibb vasuti és csatorna vállalat telekkönyvezése hátralékban van, és azon esetben, ha ezek a telekkönyvezést az előlidézett törvényczikkben meghatározott határidő alatt tömegesen fognák kérelmezni, a hitelesitő bizottsághoz megkivántató két tagnak, a közlekedési ministerium kebeléből kirendelése, legyőzhetlen akadályokkal lenne összekötve, akkép rendelkezik, hogy a kitüzött hitelesitési nap a központi telekkönyvi hivatal főnöke által a közlekedési minisztériumnak bejelentendő, és ez utóbbi a hitelesitéshez egy tagját ki küldheti ugyan, annak jelenléte azonban a hitelesités érvényességéhez nem leend okvetlenül szükséges. Megjegyezzük végre, hogy ezen pótrendelet érvénye Horvátországra is kiterjed.

Késmárk, aug. 7. A késmárki választó kerületben e hó 13-án lesz a követválasztás. Zászlók lengenek szerteszét a városon és faltvakban. A kormánypárt minden korcsmára lobogót tüzött „Éljen Berzeviczy Egyed“ felirattal. Az ellenzék részéről egyes polgárházakon diszlenek a Vécsey Tamás zaszlói. Még bizonytalan, ki lesz a nyertes? — Vécsey jogtudor és tanár e hó 1-én bocsátá ki programmját, melyben — mint nép embere és Ludvigh elvtársa — e következőket mondja: 1. Alkotmányos uton módositandók mindazon törvények, melyek honunk önnálló boldog előmenetelét gátolják. 2. A polgári elem, mely a nemzet legjelentékenyebb rétege, kellő érvényre juttatandó és a közviszonyok demokratikus szellemében szabályozandók. 3. Őszinte szövetkezésben koronás királyunkkal és igaz hiveivel, a külügyekben békés irány követendő. Ez a Vécsey hitvallása, a Berzeviczyé — pénz. — A falukon mindenütt baloldaliak vannak. Itt a városban a kormánypárt sokat elszéditett. Mi ellenzékiek győzelmet reményltünk. A választásról annak idejében.

Bécs, aug. 8. A pétervár-varsói-bécsi vasut-társulat a riga-dünnaburgi vasuttársulatnak ajánlá, hogy lépjen hozzá a Magyarországgal való közlekedéshez s beleegyezését táviratilag adja tudtul, miután a Magyarországból való gabnaszállitások, melyek eddig Stettinből mentek Angliába, a porosz kikötők ostromzárlatainak ideje alatt Rigán át fognának küldetni. Hirlik, hogy az ajánlat elfogadtatott.

= **Kinevezések**. A magyar kir. Curia és a pesti kir. itélő tábla kezelési személyzetében, a birói létszám felemelése folytán szükségessé vált szaporitás tárgyában, a kinevezési bizottság által tett javaslatok az igazságügyminiszter által jóváhagyatván, a kineveztettek névjegyzékét a hivatalos „Közlöny“ legközelebbi száma hozandja.

— Bécs, aug. 6. A mai Tagblatt“ Türr István tábornoknak egy, Bismarckhoz intézett nyilt iratát közli, melyben Türr a Bismarckkal folytatott értekezéseire emlékeztet, és Bismarcknak saját szavait idézi, melyekből kitünik, hogy Bismarck — Türr közvetitése mellett — ismételve ajánlotta Napoleonnak Luxenburg és Belgiumnak Francziaországhoz annectálását, és a franczia határoknak szabályozását.

Bismarck továbbá azt igéré, hogy hajlandó pártolni Magyarországnak a Kelet felé leendő kiterjesztését. Türr elbeszéli még, hogy Belgrádban porosz machinatiókat fedezett fel, melyek oda voltak irányozva, hogy Szerbiát Ausztria elleni háborura nógassák.

Franczia-porosz háboru.

Köln, aug. 8. A „K. Z.“ egy saarbrückeni sürgönye szerint, a hatodikán kivivott siker nagyobb volt, mint várták. Két hadosztály podgyásza és sátorai a poroszok kezébe kerültek, kik Forbachot megszállották.

— Basel, aug. 8. Lauterbourgban, Weissenbourgban és Wörthben porosz távirdai állomások állittattak fel.

— Berlin, aug. 7. Mialatt 101 győzelmi lövés dördül el, roppant néptömeg hömpölyög az utczákon. Minden házon zászlók lengnek. Minden szinházban lelkesült tüntetések, az utczákon győzelmi tüzek. Ma a templomokban mindenütt „Te Deum.“ A francziák teljes visszavonulásban. A saarvonali várak kezünkben.

— Metz, aug. 7. 3½ óra reggel. Miután összeköttetésem Mac-Mahonnal megszakittatott, tegnap óta semmi hirt nem vettem róla. L'Aigle tábornok jelentette nekem, hogy Mac-Mahon az ütközetet tulnyomó erő ellen elvesztette, s jó rendben visszavonult. Más oldalról a Saar mellett egy óra fele kezdődött az ütközet, de ez nem látszott igen komolynak, bár ott lassankint az ellenséges csapatok tetemes számban növekedtek, a nélkül, hogy a második hadtestet visszanyomhatták volna. Csak 6—7 óra közt vonultak vissza a második hadtest és az ezt fedező ezredek a magaslatokra. Az éj nyugodt volt, én a centrumban foglalok állást. Aláirva Napoleon.

Páris, aug. 7. A ministertanács permanenssé nyilatkoztatta magát. A császár egy proclamátiója azt mondja: fegyvereseink veszteségeket szenvedtek, legyünk erősek s siessünk azokat jóvátenni. A proclamatio egyetértésre hivja fel a nemzetet s azt mondja, hogy a császárné lesz az első a veszélyben Francziaország védelmére.

= **Páris**, aug. 7. Egy metzi sürgöny jelenti: A csapatok az öszpontosulást nehézség nélkül folytatják, minden ellenségeskedés megszakasztottnak látszik. — A csatákban következő ezredek vettek részt, a 32. 55. 76. 77. 8. 23. 66. 67. 69. 2. 63. 24 és 40. számu sorezred s a 10 és 12. számu vadászzászlóalj.

— Bécs, aug. 8. A franczia hadsereg jobb és balszárnyának megveretése után, az általános visszavonulás szükségessé lőn. A franczia hadsereg a Mosel-vonalon Thionville, Metz és Nancy között csoportosul.

— Maincz, aug. 7. esti 10 óra. A porosz főhadsereg Metz, a Koronaherczeg hadserege Nancy felé nyomul elő.

Páris, aug. 8. Egy decretum a 30 éven aluli polgárokat a mozgó nemzetőrségbe sorozza.

= Bécs, aug. 8. A franczia olasz szövetség hire bizonyosnak mondatik. Olaszország 100 ezer katonát ád Francziaországnak, s az olasz senatus 15 millió lirát szavazott meg felfegyverkezésre.

Páris, aug. 7. Baraguay d' Hilliers marshal proclamatiója az ostromállapot alkalmából bizalmat fejez ki a lakosság és nemzetőrség hazafiassága iránt és megtiltja Párisban a csoportosulásokat.

Páris, aug. 7. éjjel. Mac-Mahon hivatalos sürgönye Metzből jelenti, hogy az ellenség által nem igen üldöztetett és hogy az üldözés már megszünt.

Páris, aug. 7. éjjel. Egy magánsürgöny jelenti Metzből: Szervezik a nemzeti védelmet. Egy hir szerint a poroszok St.-Avoldban vannak, beszélik, hogy a főhadiszállás Chalonsba fog áttétetni. Bazaine és l'Admirault hadteste még érintetlen, holnapra Metz közelében nagy csatát várnak. Erősitik, hogy a nemzetőrség szükség esetén Párist védeni fogja. A vogesi tavak és a Mosel gátai áttörettek. Mac-Mahon főhadiszállása Saverneben van.

Mainz, aug. 7. Miután a főhadiszállás legnagyobb része már elindult, ma a porosz király is elutazott. **A király főhadi szállása Kaiserslauternben van.**

= Flórencz, aug. 7. A weissenburgi győzelem, és a poroszok előnyomulása itt nagy benyomást tettek. A berlini kabinet komoly állást foglalt el Olaszországgal szemben, s a római határok átlépését casus bellinek nyilatkoztatta ki.

Ujdonságok.

* **Köszönet - nyilvánitás.** Azon rendkivüli csapás, mely engemet, szeretett férjem Szőllősy János váratlanul jött halála folytán ért, annyira megrenditett, hogy csakis a gondviselésben vetett hit és bizalom adott erőt, mely a veszteség feletti mély bánatomra enyhitőleg hatott.

Midőn férjem halálának hire a városban elterjedt, folyvást érkeztek hozzám résztvevők, kik bánatomban, bumban társakul szegődtek hozzám; ami kétségkivül ismét jótékonyan hatott lelkemre.

Azonban kiválólag meglepő volt rám, a temetés alkalmával néhai férjem iránt nyilatkozott azon közrészvét, mely a milyen rendkivülinek tünt fel, ép oly váratlan volt, a tapasztalt mérvben, előttem. És őszintén be kell vallanom, hogy főkép e közrészvét szolgáltatott enyhitő balzsamot még eleven sebemre.

És tartozom azzal az igazságnak, férjem emlékének és magamnak, hogy kinyilatkoztassam, mikép a n. é. mindenrendü közönség irányában, — melynek ezennel forró köszönetet mondok — örökös hálával lekötelezettnek érzem magamat.

Kiválólag fogadják szivélyes elismerésemet a városi hatóság, a lövölde- daláregyletek, és a polgárság azon tagjai, kik férjem iránti tántorithatatlan ragaszkodásukat a koporsónál is bebizonyitották.

Ha mély gyászomat elviselni képessé tesz a gondviselés: főkép ama félremagyarázhatlan részvét ad arra nekem legtöbb erőt, mit istentől kérek és remélek!

A nép, mely a közszolgálatokban megőszült polgár irányában ilykép rójja le a szeretet és tisztelet adóját, bizonyára öntudatával bir a polgárosodás, a miveltség ismeretének, s ily tetteivel a polgári társaság jólétéért küzdő tisztviselőknek előre biztositja a méltányló elismerést!

Én siromig hálás leszek a férjem iránt nyilvánult részvétért; s örök adósa vagyok a t. cz. közönségnek, melynek jólétéért életem minden viszonyában tőlemtelhetőleg mindent megtenni, elhatározott akaratom.

Kelt Debreczenben, aug. 7. 1870.

Özv. Szőllősy Jánosné született Budaházy Polixéna.

* **Házipénztári ellenőrré** a városi tanács Schikk Lajost, adópénztári ellenőrré pedig Czenger Istvánt választotta.

* **A Steiner-féle sikkasztási** per, mint már jeleztük, a hiányos vizsgálat következtében a törvényszék által visszaküldetett uj vizsgálattétel végett a vizsgáló biróhoz. Azon kérvény, melyet Steiner neje férjének szabad lábra helyezése végett benyujtott, az uj vizsgálat megindítása folytán nem is tárgyaltatott.

* **Az északkeleti vasutvonal** Debreczen-Szathmár közti részének munkálatai felől ugy értesülünk, hogy az indóházak keritései, valamint az utelzárók, melyeket Lutasch Henrik vállalt el, már egész N.-Károlyig készek, s legközelebb fel fognak állittatni. A Károlytól Szathmárig eső részen pedig septemberhó első felében fognak ezen munkák eszközöltetni.

* **Katonai ügyek.** A behivott honvédek holnap érkeznek városunkba. A szállás már mindenütt kész ezek számára. A lovas laktanyákból a dzsidások Péterfia és Hatvan utczákba szállásoltatnak ki, mert a lovas laktanyákba a hadsereg számára bevásárolt remonda lovak jönnek.

* **A tiszai vasut forgalma** pár hét óta rendkivül élénkült, ugy, hogy mig ezelőtt a személy- és vegyes vonatokon kivül legfelebb két három tehervonat közlekedett, most néha 5—6 tehervonat is közlekedik. Ezuttal a legnagyobb mennyiségü szállitmány a repcze, mi az idén bőven fizetett.

* **A rendőrséget** több oldalról hozzánk intézett felszólitásra felkérjük, lenne szives azon utczai csavargókat, kik vasárnaponkint az isteni tisztelet előtt, alatt és után éktelen lármával botránkoztatják a piaczon elhaladókat, kellő szigorral rendre utasitani. Azt véljük, hogy a rendetlenkedők bekisértetvén, a város közmunkája végzésére alkalmaztathatnának két három napig, s igy ezek büntetése még anyagi haszonnal is lenne összekötve.

* **Bánki István** polgártársunknak a rom. kath. temető melletti hizlalójából vasárnapra virradóra 8 darab 1 és fél éves sertését hajtottak el. Ez igen ritka eset, hogy a hizlalókat meglopják. A tolvajokat eddig hiába nyomozták.

TÁRCZA.

A Tuilleriák legujabb titkai.

Regényes történet

két kötetben irta Chatterton William.

(Folytatás.)

Londonban ez időben Napoleon herczegen kivül még két, hozzá hasonló gentleman volt, kik sorsukkal elégületlenül, oly országokról álmodoztak, melyeknek kormányára hivatva érezték magokat. A három férfi, s köztök Lajos herczeg is, nem igen voltak válogatósak az országok megválasztásában, csupán csak azt óhajtották, hogy ennyi és ennyi ☐ mértföld és ennyi és ennyi millio lakos legyen. Ezek egyike franczia császár, másika német császár, s a legszerényebb köztök magyar király akart lenni. E két utóbbi braunschweigi herczeg Károly, kit rendesen szép Károlynak is neveztek, s Crouy-Chanel de Hungarie Ákos herczeg voltak. Az utóbbihoz ugyan hiába fordult volna Lajos herczeg, mert ez is mások kegyelméből élt, legtöbbnyire Károly herczegéből, tehát ezzel kellett megismerkednie.

Károly herczeg nem volt valami nagy szellem, és nem valószinü, hogy ő a világot valami uj tudományokkal gazdagitotta volna, de annyival inkább nagyravágyó volt, nem álmodott semmiről másról, mint a német koronáról, s Frankfurtban való megkoronáztatásáról. És miért is ne?, gondolta magában. Hiszen Ausztria és Poroszország már ekkor is pereltek egymással a németországi hegemonia felett, s vajon nem megtörténhetett-e az, a mit a példabeszéd mond, hogy „inter duos litigantes, tertius gaudat.“ De a hogy és mikéntel még nem volt tisztában.

A szép Károly és Crouy-Chanel majdnem mindennap meglátogaták a Travellerclubbot Londonban. Lajos herczeg hasonlóképen bevezettette magát oda, s e két urral csakhamar közelebbről megismerkedett. Eddig kizárólag köztársaságpártiakkal tartott, mint Ciceruacchio, Menotti, Mazzini, Antonini sat., de ezekkel nem sokra ment, most tehát gondolta, hogy a legmagasabb aristokratiával kisérli meg. A politika feletti beszélgetések mindig közelebb közelebb hozták egymáshoz e három férfit ugyannyira, hogy kölcsönösen közölték egymással nézeteiket és terveiket. Lajos herczeg igen sokat tudott beszélni a francziák mindig növekedő elégületlenségéről Lajos Fülöp kormánya irányában s valamint arról, hogy ott a napoleonidák befolyása folytonosan növekvőben van, s Ákos herczeg, a franczia emigransok e kitünő prototypusa, ki előtt a polgárkirály még egy Napoleonnál is nagyobb szörnyeteg volt, mindenre mit Lajos herczeg mondott, helyeslőleg intett fejével, s a szép Károly hinni kezdé, hogy Lajosnak esélyei vannak.

Igy aztán lassan-lassan megegyezett a három herczeg abban, hogy egyetemleges szövetségre lépnek, és ha valaki közülök a trónra jut, a két másikat a trónrajutásban segiteni fogja. De miután sem Crouy-Chanelnek, sem Lajosnak nem volt módjában valamire vállalkozni, a szép Károly pedig nyakig uszott az aranyban, mi természetesebb, minthogy e kettő őt bankárává tette, s Károly meg is igérte, hogy a szükséges tőkéket előlegezi, mihelyt alkalom mutatkozik a vállalat eredményes megindítására.

E két uron kivül még más barátai is voltak Lajos herczegnek, többnyire francziák s Napoleon császár hivei, söt kettő rokona, mint Morny törvénytelen mostoha testvére Lajosnak, és Walewssky unokatestvére, s végül egy harmadik kalandor, eredetileg káplár, aztán szinész, s végül tudja isten mi még, valami Persigny. Ez urak a herczeget majdnem mindennap meglátogatták lakásán (King. Street-St. James) s communismúskban éltek vele, azaz vagy pénzt kölcsönöztek neki, vagy tőle. Lajos herczeg közölte ezekkel azt, a miben a szép Károlylyal és Crouy-Chanellel megállapodtak, s franczia barátjai majd halálra nevették magokat e felett.

— Különben jokban megfontolva épen nem találom oly nevetségesnek ezen dolgot — mondá végre Persigny. — Csak az forog itt kérdésben, hogy Károly herczeggel elhitessük azt, miszerint Lajos herczeg képes egy kis csapatot előteremteni, s invasiót megkisérteni.

— Csak találkoznék valaki, ki kevés költséggel egy kis csapatot szervezni tudna, — mondá Morny.

— A francziákat ilyen vállalatokra nem lehet használni. — volt Walewszky véleménye. — az itteni elégületlenek többnyire communisták, forradalmárok, és a mi még roszabb, szökött gályarabok. Igen nagy koczkáztatás lenne ezekkel kezdeni valamit.

— Az olaszok pedig igen gyávák, — tevé hozzá Lajos herczeg.

— Talán a lengyelek, — tanácsolá Walewszky.

— Megálljunk! ez felséges egy gondolat a lengyelekkel. — kiáltá Lajos herczeg. — Ezek bátrak, vállalkozók, hallgatni tudók, tiz évi számüzetés által meg vannak törve, tehát könnyen kielégithetők, mert kevéssel beérik. Ismersz egy olyan lengyelt, kit a csapat szervezésével meglehetne bizni?

— Én többet is ismerek, — felelé Walewszky. De mielőtt pénzünk lenne, semmihez sem kezdhetünk. Vagy tán már megnyitotta volna erszényét a szép Károly?

— Becsületemre még nem, legfelebb pár nyomorult fontot ajándékozott s ezeket már régen kiadtam.

— No akkor csak szerezz pénzt, embereket majd keritek én!

Ezzel elváltak. Lajos herczeg a Travellerclubba ment, Walewszky pedig a Picadilly utczába, a hol a lengyel emigránsoknak az időtájt valami társas helyiségük volt.

Lajos herczegnek sikerült a szép Károlyt reá venni, hogy az neki egyelőre egy 3000 fontra szólott utalványt adjon. A pénzt a cytyben felvette, s azt a négy francziának, Lajos herczegnek, Mornynak, Walewszkynek és Persignynek kellett haza czipelni, mert aranyban fizettették ki a pénzt. A mint a pénz a fiókokba el volt helyezve, Morny azt gondolá, söt ki is mondá, hogy nem jobb lenne-e most a készből élni, mint e szép összeget egy bizonytalan invasióra elpazarolni.

— Találtál-e már egy lengyelt Walewszky, a ki nekünk egy kis csapatot szervezni kész legyen, a nélkül, hogy kis kincstárunkat egészen kimeritené?

— Igen, találtam, s ez megigérte, hogy 25—30 ezer frankból 1200 lengyelt felruház, felfegyverez, élelemmel ellát.

— S lehetne azon emberben bizni?

— Czartoriczky Ádám herczeg titkárja ajánlotta őt nekem.

Ezen lengyel, bizonyos Mihalszky József, annak előtte vendéglős, s majd a lengyel felkelő hadseregben altiszt volt, — bemutattatott Lajos herczegnek. Oly szépen eltudta magyarázni, hogy mikint lehet 30,000 frankkal 1200 katonát szerezni, felfegyverezni, élelmezni, hogy feltétlenül hitt neki, s hogy annál nagyobb legyen a csapat, nem 30, hanem 40 ezer frankot adott át annak kezébe.

(Folyt. köv.)

* **Jakabffy Gábor daltársulata** ma és mindennap este 8 órakor előadást tart a Komló-kertben. Belépti dij 80 kr.

* **A vásárra ellátogotni szokott zsebtolvajok** ismét szállingóznak városunkba. A kapitányi hivatal éber figyelemmel őrködik ezek felett, s már sikerült is egy veszedelmes zsebtolvajt a nógrád megyei szelemi születésü Schwartz Móriczot elfogni. Az indóházban a rendőrségi személyzet most mindig kétszerezve őrködik, egyátalán minden elkövettetik a közönségnek ezen lelketlen ragacsos kezü madaraktól megóvására.

* **Ma d. e. Csapó utczán** egy balkányi izr. nő zsebéből egy ugyancsak balkányi paraszt asszony 45 o. é. forintot kilopott. A káros azonban hirtelen rájött a lopásra, s jelentést tett, s a gyanuba vett nőnél még 36 o. é. forintot meg is találtak.

* **Azon tolvajok,** kikről a mult héten irtuk, hogy a Boldogfalva kertben a csősz leütötték de egy közülök a csősz lövése által találtatva, e nyomon felfedeztetett, most már mind be vannak fogva. Öten vannak, s mind juhászbojtárok.

— **Sürgönyforgalom** aug. 6-án a helybeli m. k. fötávirdai állomáson. A pénztárnál felvétetett sürgöny 75, megérkezett és kézbesittetett 76, felvett 355, kiadatott 355 darab, összesen 861. — aug. 7-én. A pénztárnál felvétetett sürgöny 62, megérkezett és kézbesittetett 65, felvett 250, kiadott 250, összesen 627.

Dobrowszky.

Meghaltak aug 4. Pu. Nagy F. f. Bálint 2 hó. rángg. Pu. Nagy Bálint f. István 10 he. hasm. Hu. Ferenczi András 65 é. szélh. Czu. Nagy János l. Zsuzsánna 6 é. nehézk: 5. Pu. Harsányi Mi- 75 é. szélhüdés. Csu. Farkas Bálint f. Ferencz 1 és fél é. hasmn. Czu. Marosi József l. Juliánna 1 é. hasmn. jul. 28 Konrád Péter 30 é. gép által összezuzatott 30. Kun László l. Róza 5 het. béll. Szabó János 22 é. tüdősorv. aug. 7. Hajdu Dánil l. Zsuzsánna 5 hó. hasmn. 5 Mák Lőrincz f. Sándor 5 hó aszkórban.

Fővárosi értesitő.

** Az augusztusi dalárünnepélyre érmek fognak készülni. Egyetemes szöveg és ünnepélyi füzetről is gondoskodnak, mely a dalárvendégek névsorán kivül mindent magában foglal a mi csak az ünnepély napja alatt előfordul. — A legutóbbi választmányi gyülésen elhatároztatott, hogy a müködő dalárvendégeket szabadjegyekkel látják el a diszhangversenybe és a dalárversenybe. — Pestvárosa hatóságához folyamodvány fog benyujtatni a dalcsarnok állandósitása érdekében.

** Pákh Albert siremléke Gerenday Antal márvány-müteremében már elkészült s e napokban a kerepesi temetőben a boldogultnak sirja fölébe fel is állittatott.

** A budai szinkörben nehány mükedvelő az irói segélyegylet javára előadást rendez.

** Sorrendje a daláregyes. lobogó felavatásának aug. 19-én. a) Délután 3 órakor az összes tagegyletek zászlóik alá sorakoznak a vigadó nagytermében. b) ½4 órakor kibontott lobogókkal vonulnak a Dunapart mentében a felavatás szinhelyére s ott a felavatásra szolgáló emelvény körül állást foglalnak. c) A zászlóanya s a koszoru-leányok a dalár egyesület s a tagegyletek képviselőitől vezettetve, megérkezvén az emelvényre: ott az egyes. ig. választmánya s a tagegyletek elnökeitől fogadtatnak, mire az összes dalárok Erkel F. „Kölcsey hymnuszát éneklik. d) Fölavatási ünnepi beszéd, tartja id. Ábrányi Kornél. e) Az összes dalegyletek Zimay László „honfidalát“ éneklik. f) Az emlékszegek beverése. g) A zászlóanya ezután a lobogót megkoszoruzza s rövid alkalmi szavak kiséretében átadja azt az egyesület elnöke által az egyesületi zászlósnak.

A „Szózat“ elzengése után a menet előbbi rendben visszavonul a vigadó helyiségébe.

** A Batthyány-emlékre beérkezett pályamunkák birálására kiküldött bizottság müködését befejezte. E bizottság az első dijat a Schikedanz név alatt beadott pályamunkának, a második diját az „Isten áldd meg a magyart“ jeligével ellátott pályamünek itélte kiadandónak, de azért egyiket sem véli gyakorlatilag kivihetőnek; az elsőt különösen költségessége miatt.

** A Pest és Buda közt tervezett uj hidak mérési munkálatai már elkészültek.

** A cultusministérium Spitzer Manónak, kinek rajz és festészeti teketségéhez Budán sok reményt kötnek, 8 évre, évenként 600 frt. utazási segélypénzt utalványozott.

** Egy levélhordó börzsákot Pesten ismeretlen tettesek felvágtak s belőle 5000 frtot elraboltak.

** A daláregyesület lobogója felavatási ünnepélyénél a zászlóanyán és a daláregyleteken kivül több eszme és testület nevében vernek be szegeket. A szinmüvészet nevében e czélra Szigligetit, az irodaloméban Jókait, s a zenemüvészetében Erkelt kéri fel a rendező bizottság. 12 nyoszolyó leány lesz; kik közül hatot a pesti nemzeti dalkör, hatot pedig a budai dalárda választ és kér fel részvételre.

** A Sándor-utczában a napokban szerencsétlenség történt. Egyik jeles irónk neje a nyitott ajtaju szobán ült varróasztalkája mellett délután. A szomszéd Frey épitész udvarából lövöldözés hallatszott át. A hölgynek egyszerre zugni kezd a feje, homlokához nyul, s vért érez lefolyni. A szomszédban czélt lövöldözők golyója tévedt át, a küszöbről pattant a nő homlokára veszélyes sebet okozva. Az ügy azonnal jelentetett a városi kapitányságnál.

** Nagy tüz volt közelebb este 7 és 8 óra között a Pest s Uj-Pest közti uton levő Gregersen-féle favágó-gyárban. A tüzvész eredete eddig ismeretlen. Csak az tudatik, hogy először is asztalos-mühely gyuladt ki, honnan a tüz gyorsan terjedt tova, belekapva a faraktárakba. A pesti tüzoltók Széchenyi Ödön gr. vezénylete alatt gyorsan a tüzvész szinhelyén termettek, és fáradozásaiknak sikerült a gyári épületet szintugy, mint nehány ezer frt értékü fát megmenteni. Az égés késő éjig tartott.

Kirándulás a biharmegyei hegyek közé.

Julius utolsó napján érkeztem Székelyhidon és Margittán át a Rézaljára, hol Tótiban egy derék pomologus barátomnál nehány napra megtelepedtem. A vidék szép és gazdag, a nép eléggé szorgalmas; temérdek föld, mely csak nehány évvel is ezelőtt vagy épen bozót, vagy legfellebb is csak közlegelő volt, most gazdag vetésekkel diszlik. — Erdeje leginkább cserfaerdő, most nagyon kevés makkal, az alantabb eső és délies fekvésü oldalok azonban még tölgygyel, a magasabb és északi fekvésüek pedig már bükkel vannak benőve. Buzája oly minőségü, hogy Szakál János tóti birtokos a mult évben 88—89 fontos buzát volt képes eladni; most azonban a buzaföldek nagy részét tavaszszal ujra be kellett itt is vetni. Lencséje is kitünő, nem zsuzsokos és jó fővő. A sertéstenyésztésre igen alkalmas a rézalja, de kitünő fajsertést keveset lehet látni. A gyümölcs és bortermelés is olyan a természet által kimutatott iparág, mely még most csak a régi megszokott hanyagsággal üzetik, de a Bük László és Csorba Zsigmond hangyaszorgalma és szakavatottsága által remélyhetőleg nem sokára nagy lendületet fog nyerni. Gyáriparnak még nyomára sem lehet akadni; de erre is meg van a vidéken sok kellék; van patakja, a bővizü Bisztra; van fája, kőszene, kátránya, aszfáltja s talán kőolaja is; van üveg és vasgyártáshoz alkalmas köve, épitkezéshez jól használható aprószemü fövénykőve. A ki azonban a rézalját tanulmányozás végett meglátogatja, az leginkább a Bük László tóti birtokán lesz lebilincselve, hol heteket, sőt hónapokat nagy élvezettel lehetne eltölteni. Itt talál oly gazdag gyümölcs, szöllő, diszfa és cserje, pöszméte és ribizli, konyhai zöldség, és gazdasági vetemény gyüjteményt, a milyet másutt e hazában együtt bizonyosan hiába keres.

Aug. 3-kán a bodonosi aszfálttelepet látogattam meg. Bodonos egy kis tót falu, egy mély völgyben, mint valami bodonban kis patak mellé beékelve, szorgalmas néppel, de kevés és igen sovány és terméketlen szántófölddel, melyben még a kolompér is nagyon szüken terem. A falunak északi végén a patak mellett egy partból ássák az aszfáltot, mely mintegy 4 láb magasságu réteget képez, ugyanoly vastagságu kövecses agyagréteggel boritva. Egy mázsa aszfált kiásásáért kapnak a munkások 8 krt; de készletre nincs szükség, kevés a megrendelés.

Innen a F. dernai határba mentünk, egy jó félórányira kocsin, onnan lefelé egy mély völgybe gyalog ismét egy kis félórát. Itt égett az aszfalt mintegy hét év óta, vigyázatlanságból, vagy pajkosságból meggyujtva; — de távolról nem láttuk semmi füstjét, sőt szagát sem éreztük. Azonban a patak medrében szerteszét sok dirib-darab követ találtam, melyek ugy néztek ki, mint valami igen tömött és igen veres tégla töredékei, s felszedvén és megvizsgálván, ugy találtam, hogy azok nem egyebek, mint megégett, és az égés által veresre festett szürke agyag-pala darabjai, melyeket a viz lehordott. Nem sokára az égés szinhelyén voltunk, a hol a patak két ága egyesült, s a két patak között eső alacsony kis hegy-nyelven a patak mentében az égésnek bámulatos nyomai leptek meg; mert a hegyoldal a patak mellett mindenütt be volt omladozva, kisebb-nagyobb gödröket és dombokat képezve, s ezen omlás felül salakká olvadt földdel volt bevonva, s imitt-amott, hol a földrepedéseken és lyukakon az égés alatt a füstnek és gőznek kellett kitolulni, ezen salak kénkéreggel volt behuzva, most ugyan már sehol sem füstölt, de oly dögleletes szag volt, hogy a patak északi ágától mintegy 30 ölnyi távolságról jónak láttam visszafordulni. Ezen szag nem hasonlitott sem a kőszénnek, sem a kőolajnak, sem a kátránynak szagához; talán mindezekből és vizgőzből volt vegyülve, de valóban kiállhatatlan volt. Visszaérve a két patakág egyesüléséhez, az északi ágon mentünk felfelé. Itt már nem volt oly szenvedhetetlen a szag, holott már távolról láttuk a kis füstölgő vulkánokat. Nagyszerü és meglepő látvány terült el előttem nehány négyszög ölnyi területen. — A part felett a hegy alja be volt omladozva, s minden kis gödörben egy-egy kis lyukból vagy repedésből omlott kifelé a forró gőzzel vegyült szintelen füst, s minden kis kráter területe kén-kérges salakkal volt bevonva, melyet részint keménysége, részint forrósága miatt nehéz volt kézzel szépen letörni, kivált midőn attól is kellett félni, hogy a magától is könnyen beomló föld testünk sulya alatt betalál omlani, s egy nem nagyon ohajtandó gőzfürdőben részesit. A fadarabot, — mely történetesen egy ilyen kis vulkán kráterén hevert, nem voltam képes kezemben sokáig tartani. — Mondák, hogy a bedugott pálcza nehány percz alatt tüzes üszöggé válik; de én nem tudtam oly egyenes krátert találni, melybe a pálczát lebirtam volna dugni. Ott hagytam tehát a kisded vulkánok csoportját; mert bár eltudtam volna bennök órák hosszáig is gyönyörködni, de nem találtam sem a szagot elég kellemesnek, sem a helyet elég biztosnak.

Majd egy majd más völgyre vitt bennünket vezetőnk, oda a hol Zsigmondi mérnök felügylete alatt egy patak mellett egy 24 öles kutat ástak, — s épen a mi vezetőnk is a kutásó munkások közül való volt; — de miután még ekkor sem találtak kőolajat, s már tovább ásni nem lehetett, ismét 24 ölnyire furóval hatoltak le, azonban itt sem lévén semmi eredmény, a munkát félbe hagyták, s a kutat betemették. Hanem a patak tulsó oldalán a hegyoldalába volt két üstforma mélyedés vájva, melyből a legszebb kátrány csergedezett kifelé, fentuszva a vizen, mint valami olvasztott fekete pecsétviasz; melynek megszedését és összegyüjtését senki sem találja méltónak, vagy jobban mondva jövedelmezőnek.

Ezen völgyön is mindenütt kőszénnel és kátránynyal találkozik az ember, s nem utolsó becsü darabja lesz muzeumunknak azon szép lignit, melyet magammal viszek.

Holnap indulok a sebes Körös völgyére keresztül a Rézen.

K. J.

A felvidékről.

(Eredeti levelek.)

I. 1870. aug.

*** A „görbe felföld“-ről ritkán szoktak hangot adni a hazai sajtóban, pedig van itt a vidék minden regényes ridegsége mellett is elég érdekes, mi méltó a feljegyzésre.

E vidék első vasutja, a kassa-eperjesi vonalról keveset olvastunk eddig, most már örömmel irhatjuk, hogy — nemsokára átadathatik a közforgalomnak. A hely, hol e vonal keresztülhalad, regényes, mint a felvidék csaknem minden pontja, néhol vadabb, másutt szelidebb alakban tünik fel a természet, s a vonal felett is lombos hegyek meredeznek, amott mély völgyek tátonganak alatta. A vonal már elkészittetett ugyan, de a megerősitéseket még nem végezték el, miért a közelebbi napokban az eső sok helyen megrongálta a töltéseket, e bajon azonban itt könnyen lehet segiteni, bővében vannak a köveknek, s csak nehány napi fáradságba kerülne, hogy a vonalt berakják. Az őrházak készen vannak, ezek épen oly alakra vannak épitve, mint az északkeleti vasut őrházai, melyekről már volt szó e lapokban. A távirda minden eszköze elkészittetett, a sodronyok felhuzva, az állomásokba és az őrházakba behuzva vannak. Csak Eperjesnél van még hiánya a munkálatnak, az indóháznál ugyan, mely kellemes külsejére és csinos belrendezésére nézve, meg fogja lepni az itt először utazókat, már elkészült, de a raktárak még nincsenek kellő rendben, s az ily nagy állomásnál szükséges vonalhálózaton most dolgoznak.

Eperjesen levén, elgondolkoztam azon, milyen vendégei lehetnek itt a kávéházaknak? — mikor azokba egy hirlapot sem járatnak!! Ez az idegen utazó előtt sokat levon a különben nagyvárosias kinézésü Eperjes becséből.

Példaadásul arra nézve, hogy kis városban is lehet czélszerü intézkedés és kellő ügybuzgalom mellett olvasó egyletet alakitani, meg kell emlékeznünk a bártfai olvasó egyletről. E kis városban csak nehány ember uttörése folytán létesült az egylet, 4 frt tagsági dij mellett, s most körülbelől 70 tagot számlál, a város adott helyiséget, s táncztermet a társulatnak, melyből évenként annyi jövedelmet huznak, hogy több magyar és német hirlapot járathatnak. (A fürdővendégek havonként 30 krért kapnak olvasmányokat). Bártfa példája tehát mutatja, hogy ha a kisebb városok elöljárói teljes erejökkel akarnának létrehozni olvasóköröket, megtehetnék azt, mert a nép részvétlensége csak a vezetők közönyösségének kifolyása.

Müvészek is járnak a felvidéken. Reményi és Boka József! Bajos ugyan a kettőt együtt emliteni, ne is mosolyogjanak ki olvasóim, nem én vezettem őket össze, hanem — a sors. Mindketten a felvidéken járnak. Különben köztük csak annyi a különbség, hogy Reményi oda sem megy mindenüvé, a hová hivják, Boka pedig oda is elrándul a hova nem hivják. Reményi közelebb Bártfán hegedült roppant nagy tetszés közt, Kassára is meghivták, de körülményei most nem engedik meg elfogadni a kassaiak szivélyességét. Boka mindenütt járt a jelentékenyebb helyeken; neki szüknek tetszik ősei hazája, Debreczen, gondolván a költővel: „müvész hazája széles e világ.“ Ő, tagadhatatlan jó czigányzenész, s még valaha utólérheti Balázs Kálmánt is, de a müvészet hazájában még nem engedtetett nekie nagy tér, vagy talán csak pénzért jár, — ki tudja?

Végül hagytam, miről talán legelsőben kellett megemlékeznem.

Ki lesz Ludvigh János utóda? — A késmárki választó kerület Ludvigh halálával képviselő nélkül áll. Érdekelni fogja talán a távolabbi vidékeket is, hogy ki lép nyomába a megdicsőült férfiunak? Nem régen az a hir futotta végig a lapokat, hogy az elhunyt fia Gyula léptetett fel jelöltül apja helyére. Ezen hirt itt csak a lapokból tudták meg. Két párt áll szemben e kerületben egymással. Az ellenzék, mely párt e kerületben nagy többségben van, eperjesi derék jogtanár Vécsey Tamást léptette fel jelöltül. Vécsey, mint elismert jogtudós, teljes mértékben birja a választók bizalmát, s ő szélesebb körben ismeretes, mint hogy bővebb ajánlásunkra szorult volna. A kormánypárt Berzeviczy Egidiust akarja megválasztani. Az agg Ludvig megfordulna most sirjában, ha tudná, hogy az ő utódául egy kormánypárti ember törekszik a képviselőségre; hiszen utolsó gondolata is az ellenzékiek bátoritása volt. No de a lelkes kézsmárki választók — tudni fogják, mit kelljen tenniök?

Most isten velünk! A jövő héten második levelemben ismét találkozunk!

Nagyváradi szinkör.

(M.) Hétfőn aug. 1-én „Gyöngéd rokonok.“ Vigjáték 3 felv. Irta Benedix. Ügyes élénk menetü darab, mely jó előadás mellett valódi élvezetet képes nyujtani. Együd (Anatol) ma oly kitünő volt, hogy bátran elmondhatjuk: aligha van párja e szerepben. — Foltényiné, Molnárné és Zöldyné nekik való szerepekben müködtek, valamint Szakál Róza is, ki a szeretetremeltó pajzán leánykát jókedvvel ábrázolá. Közönség közép számmal.

Kedden aug. 2-án: Bercsényi Béla javára „Gergely pápa.“ Dráma 5 felv. Irta E. J. Klein, forditotta Szépfaludy. E münek legjava, mely a közönség tetszését, még mielőtt látta volna megnyeri a czime, egyéb jót magában a darabban keresni haszontalan munka lenne, mert az egész nem egyéb mint egy férczelmény, drámai alap, drámai fejlemény nélkül. Szinészeink, amennyire tőlök kitelt igyekeztek, de aligha képesek a silány müvet megmenteni a bukástól, melyet most nagy közönség nézett meg, de csak azért, mert még nem látta azt, főleg pedig azért hogy egy szorgalmas és tehetséges szinészének rója le az elismerés adóját. — A jutalmazott tapsokkal s virágokkal fogadtatott, miket megis érdemelt, mert habár szerepéből, már minőségénél fogva alig lehetvén valamit teremteni, az igyekezet meglátszott rajta. Mándoky (III. Ottó) megállta helyét.

Szerdán aug. 3 án: „Rigoletto“ opera 3 felv. Tanner (Rigoletto) szépen énekelt s Mándokyné is kitett magáért. Közönség kis számmal.

Belföldi hirek.

*** Egy szemmel látott tanu értesit, miszerint Biharmegye tóti községében a takarásnak és hordásnak az esőzés miatt legszorgosabb napjaiban exequáltatja a margittai adóhivatal az adót, s az exequálásra oly derék embert tudott kiküldeni, valami Baróti nevü volt timár mestert, a ki miatt már egyszer fel vol kérve Halmágyi pénzügyi tanácsos ur: ne engedné, hogy a bőrcsererzést a szegény földnépén is folytassa és gyakorolja; mert a buzgó pénzügyi tiszt most is oly kiméletesen járt el, hogy öt házat, melyeknek gazdái épen a margitai vásáron jártak, hogy egy kis pénzt csinálhassanak, a vele levő pandur által feltöretett s ugy hordatta ki belőle az ágynemüket.

*** A Győrött keletkezett „ismeretterjesztő-kör“ nyilvános felolvasásokat rendez s első előadását e hó közepéig meg fogja tartani. Örömmel jelezzük az ily mozzanatot, mely a szellemi előhaladást dicséretes szinben tünteti elő.

*** A Komárom vidékén elvérzett szabadságharczosok emlékszobrát e hó 28-án leplezik le ünnepélyesen.

*** Verseczen és V.-Palotán e hó 1-ső és 2-án oly nagy zápor volt, hogy házak omlottak össze és egyéb kár is tetemes történt.

*** Posonyban lövészegylet alakult.

*** A baranyavári lelkész Kiss, aranymisét olvasott mult vasárnap. A segédletet két káplánja szolgáltatá, kik maguk is közel 30 éve, hogy az ur oltárát szolgálják.

*** A bányacskai erdőségben a mult héten nagyszerü vaddisznó vadászatot tartottak, de bizony ugyszólván semmi eredménynyel.

*** Kolozsvárról N-Váradra egy tehervonat indult kedden este, de utjából visszatért, mert állitólag Egeresnél ismét nagyobb sülyedés történt a vonalon.

** Pécsett Kotsis Irma vendégszerepel, hol a fiatalság jutalomjátékán szép koszoruval és értékes aranykarpereczczel lepte meg.

*** Vajda-Hunyadon igen érdekes felfedezést tettek a vár javitása alkalmával. Ugyanis a vakolat lebontatván a kápolna közelében levő teremben, két falfestményre akadtak, az egyik férfi, a másik női arczképet ábrázol. Hunyadi János és Szilágyi Erzsébet arczképére következtetnek a melletök levő családi czimerek után.

Külföld.

═ A félhivatalos „St. Petersburger Ztg.“ jul, 27-ről a következőket mondja a helyzetről:

Rosz jelnek vehető Francziaországra nézve, hogy a jelenlegi a háborut megelőző vitában az egész európai sajtó majdnem kivétel nélkül Poroszország részén áll s magában a háboruban egy kormány sem akar kezet fogni vele Poroszország ellen. A jelen század diadala az, hogy végre a politikába az ügy becsületes volta is kezd irányadó lenni. Francziaország elszigetelt helyzete felette ékesen szóló bizalmatlansági szavazat a franczia szövetség ellen. Sem Svédország, sem Austria, sem Italia, sem a délnémet államok, melyek a kisértésnek ki voltak téve, nem mutattak kedvet a legcsábitóbb igéretekre sem magokat a kétértelmü szövetséges karjaiba vetni.

De tény, hogy a rokonszenv mind Poroszország felé, s Francziaországtól elfordul. Ennek oka a porosz politika becsületessége, a német ügy igazságos volta, s azon kalandszerüség, mely a franczia kormány, ministerium és nép minden tettét jellemzi s mely a mostani viszályban egész undoritó meztelenségében jelenik meg.

Poroszország egész fellépésében minden cselekedet tiszta, átlátszó, becsületes; a politika, a sajtó nyilatkozatai s a néphangulat jelei egyaránt. Francziaországban mindenütt mesterséges machinatiót, az igazságnak elferditését és cselszövényt találunk.

— Berlin, aug. 5. A királyné ma Gortsakoff herczeget fogadta.

— Kopenhága, aug. 5. Egy ideiglenes törvény a pénzügyministert öt millió tallérnyi hitel-levél kibocsátására hatalmazza fel.

Legujabb.

— Pécs, aug. 8. A tanár-egyesület a pécsi közönség, a városi hatóság, a dalárda, a Casino részéről meglepő szivélyességgel fogadtatott. Nagy részvét. Emelkedett hangulat.

— Metz, aug. 8. reggel. A hadsereg a Vogesek körül és tetején öszpontositja magát, hogy annak átjáratát védelmezze. A mult éj nyugalmasan telt el; nem volt semmi csata.

— Bécs, aug. 9. A fegyverkezés beszüntetésére vonatkozó inditvány a ministertanácsban elvettetett.

— Bécs, aug. 8. A mai „Wiener Abp.“ irja: Azon katonai intézkedések, melyek az osztrák-magyar kormányra szintugy, mint a többi semleges hatalmakra, az utóbbi hét politikai eseményei által szabattak, — egyrészt lovak vásárlására szoritkoznak, a teljes békelétszám szükségletének biztositásául, — másrészt annyi számu lovasság és tüzérség behivására, a mennyi a megszaporitott ló-állomány által elengedhetlenül szükségessé vált. — A szigoru semlegességnek azon vonala, mely Beust grófnak jul. 20-ki sürgönyében jeleztetett, ez által semmi esetre sincs átlépve. Az erőditési munkálatokra vonatkozólag azt mondja a „W. Abp.“, hogy azok csupán tervek.

— Páris, aug. 6. A császárnénak egy ujabb proklamatiója a nemzeti terület erélyes védelmére szólit fel.

— Páris, aug. 8. A baloldali követeteknek egy felhivása az összes polgároknak haladéktalan felfegyverzését kivánja. Az ellenzéki lapok bizottmánya ugyanezt kivánja.

— Kolmar, aug. 8. reggel. Az ellenség (a poroszok) hadteste átlépte a Rajnát.

Közgazdászat.

(E.) Debreczen, aug. 9. Az életüzlet jó lendületnek örvend, hetivásárunk nem igen volt népes; a beszállitott életfélét hamar levásárolták az üzérek, főleg a rozst 5 frt 40—50 kr. egyéb féléknél a tegnapi árak nem változtak.

Nyers bőr ma már csekély mennyiséggel volt, s mondani, jubbőrből állott, a készbőr ma vidékiek által nem vásároltatott, a helybeliek által kevés vétel történt. A vásár téren vidéki kereskedők között a rőfös czikkek árusai a látogatottabbak, piaczunkon a dinnye naponta bővül 100 6—12 frt közt változik, krompli zsákja 1 frt 20—2 frt, petrezsejemgyök sok hozatott 1 csomó 2 kr, párja 3 kr.

Az idő ma meleg s eséshez közel áll.

Nyilttér.

Dr. Szikszai Szabó József

orvos-sebész tudor, szülészmester, n. Szabolcsmegye t. főorvosa, m. kir. honvédezredorvos stb. lakását péterfia-utcza 811. sz. Tóth Antal ur házához tevén át, rendel naponta d. e. 8—9-ig, d. u. 3—5 óráig. 302. 2-3

Bécsi tőzsde, aug. 9. Cs. arany 6.2. ezüst 126.50

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**
Szerkesztőtárs: **Borostyáni Nándor.**

HIRDETÉSEK.

A vásártéren a Marjalaky-ház alatt egy czéggel ellátott nagy boltban

büvölő eszközök és játékok.

☞ Ezen játékok különösen ajánltatnak családok és társaságok részére élvezetes mulatságul, melyeket minden előleges tanulás nélkül lehet használni, u. m.: A kis **büvös szekrény,** melylyel 1 pénzdarab bárkinek zsebébe büvölhető, 35 kr.

Büvös kártyák, melyek megfuvás után átváltoznak, 25 kr.

Boskó-féle **büvös koczka,** mely kalapon, asztalon és tükrön átszalad, 1.20 kr, 75 kr.

Dr. Faust-féle **kristály-üveg,** melyből bor, sör, tej, tinta, likör, pezsgő stb. varázsolható, 2 frt 45 kr.

Kártyatükör, 80 kr. Puntsch-gép, melyben kávét is lehet késziteni, 4.50., nagyobb 7 frt.

És még számos más tárgyak.

Urak részére: büvös szivartárcza, melyből a szivar eltünik és ismét visszavarázsolható 3.50 kr, 1.75 kr, 1.25 kr, és 75 kr.

Hölgyek számára: büvös legyező, mely összetörik és megfuvás által ismét összeáll, 1.75—5.25 krig.

Sybilla jövendölő kártyák 1 frt 15 kr.

Gyermekek számára: Különféle büvös tárgyak 25 krtól 3 frt 50 krig.

Jegyzet. Minden vevőnek a tárgyak kezelése megmutattatik. — Tárgysorozat ingyen adatik. Azon reményben, hogy a n. é. közönség becses részvéte által pártolására méltat, maradok tisztelettel 305. 1—

Kling M. és Társa,
büvészközgyáros Bécsből.

☞ Árjegyzékek ingyen szolgáltatnak ki. Vidéki megrendelések gyorsan teljesittetnek.

Haszonbérlet.

Méltóságos gr. ***Vay Dániel*** ur hitbizottmányához tartozó **Szent-Györgyábrányi** tagos birtok, (mintegy 2000 hold, Debrenhez három órányira, vasuti állomás a közelebb megnyiló **Decreczen-szatmári vasut mentében),** **a f. évi szt. Mihály-naptól kezdve haszonbérbe kiadó.** Értekezhetni dr. Kola János ügyvéd ur irodájában Debreczenben gr. Dégenfeld házánál. 294. 2—3

Eladó butorok.

Helyváltoztatás végett vargautczán 2184. sz. háznál többrendbeli ***butor,*** melyek mondhatni, még használatban sem voltak, szabad kézből eladók; értekezhetni piacz-utcza a Scheffer-ház alatt Kalmusz Pál tulajdonossal. 289. 4—1

Egy hintó,

mely igen keveset használtatott, eladó. Megtekinthető péterfián 885. sz. a. 299. 2—4

Szekérkenőcs

és **gépolajat** jó minőségben jutányos áron ajánl

215. 21— **Geréby és Hannig.**

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában.